VRIJDAG

19 JULIJ.

N°. 58.

1833.

SURINAAMSCHE COURANT.

NIEUWSTIJDINGEN.

PARAMARIBO, 18 JULIJ. Onder het afdrukken dezes, ontvangen wij de voor ons allen hoogst verblijdende tijding, heden aangebragt door het N. A. Schip *Marbelhait* van Amsterdam den 2 Junij jl. gezeild, dat Z. M. onzen Koning, het bewuste tractaat, gesloten door den Heer DEDEL van de eene, en door Frankrijk en Engeland van de andere zijde, heeft geratificeerd.

Uit PARIJS, dd. 19 MEI, meldt men: Bij eene koninklijke ordonnantie wordt eene ligting van 80,000 man op de klasse van 1832 opgeroepen.

Gisteren waren de geruchten oorlogzuchtig. Men verhaalde, dat uit Madrid tijding gekomen was, dat de pogingen om de zaken der twee schiereilanden in der minne te schikken, vruchteloos waren gebleven, en dat de Engelsche minister op het punt was die stad te verlaten, terwijl de heer *de Rayneval* wederom voor eenigen tijd verlof verzocht om naar Parijs terug te keeren. Nog zeide men, dat er van het hof van Rome nieuwe en vrij scherpe nota's tegen het langer bezet houden van Ancona waren ontvangen, en eindelijk, dat in Belgie gedurende de reis van *Leopold* een opstand ter gunste der vorige regering zou uitbreken. Men voegde hier bij, dat in den raad der ministers, waarin over alle die zaken gesproken was, de maarschalk *Soult* voorgesteld had, om het garnizoen van Ancona met twaalf bataillons te versterken, te Valenciennes een kamp van dertig duizend man op te slaan en te Bayonne een dergelijk kamp te vormen. De ministers van financien en van buitenlandsche zaken zouden zich sterk tegen dit plan hebben verzet.

De Engelsche admiraal *Otway* is te Parijs aangekomen, waar zich reeds een ander lid der Admiraliteit bevindt. Men zegt, dat zij met den Franschen minister van marine het plan voor eene gecombineerde expeditie moeten beramen.

Men wil, dat de graaf *d'Appony* Parijs niet zal verlaten en van Weenen berigt ontvangen heeft, dat hij ambassadeur bij het Fransche hof blijft.

De kamer der Gedeputeerden heeft gisteren begonnen te beraadslagen over de concept-wet omtrent den waarborg der grieksche leening. Nadat sommige leden zich daar tegen verklaard hadden, heeft de minister van buitenlandsche zaken, hertog *de Broglie*, haar verdedigd en aangetoond, dat het hier alleen de vraag was, of de Kamer eer wilde bewijzen aan de onderteekening van den Koning, die met Engeland en Rusland den 7 Mei des vorigen jaars het traktaat heeft gesloten, waarbij die drie Mogendheden eene leening van 60 millioen voor den jongen Koning van Griekenland hebben gewaarborgd. Hij heeft gezegd, dat men aan de Kamer geene twintig millioenen vroeg, maar alleen, indien Griekenland in gebreke bleef van die schuld te betalen, dat hij niet gelooven kon, dat ooit het geval zijn zou, den interest van die som, en dus in het geheel een millioen, tweemaal honderd duizend francs. Hij vroeg, of men om eene zoo onbeduidende som het groote werk van Griekenlands onafhankelijkheid, dat Frankrijk met zoo veel roem begonnen had, zou laten varen? Hij betoogde, dat de tegenwoordige regeringsvorm voor Griekenland de beste was, dat een monarchaal bestuur alleen dat land redden kon, dat Koning *Otto* wezenlijk door de natie was gekozen en dat deze keus in de daad zeer gelukkig was. Voorts herinnerde hij de vergadering de politiek, die Frankrijk sedert tien jaren ten aanzien van Griekenland gevolgd heeft, en begreep daarin te moeten volharden. Steeds had het getracht in Griekenland den invloed van Rusland en Engeland te moeten bestrijden en Griekenland onafhankelijk te maken, door het te verlossen van het turksche juk en van de russische en Engelsche bescherming. Hij eindigde met de Kamer te verzoeken, toch het traktaat van 1832, dat de alliantie-charter tusschen Frankrijk en Europa is, niet te verscheuren. Hij twijfelde niet of het Turksche rijk zou gelukkig uit de tegenwoordige hagchelijke omstandigheden geraken; doch zoo hij, even als sommige tegenstrevers der onderhavige wet, al geloofde, dat het Turksche rijk bezwijken zou, dan nog moest hij ten sterkste aanraden, dat Frankrijk eene stelling in het Oosten nam.

De staat der Russische troepen in het koningrijk Polen wordt thans op 140,000 man begroot, en zal, naar men zegt, op 200,000 gebragt worden, opdat, ingeval van oorlog, ten minste 150,000 te veld trekken, en 50,000 tot veiligheid des lands achterblijven kunnen. Zoo weinig men in Polen over het algemeen de Russen toegedaan is, kan men hun echter de getuigenis niet ontzeggen, dat zij de orde voortreffelijk handhaven. Elke buitensporigheid der soldaten, elke knevelarij van de zijde der ambtenaren, wordt ten strengste gestraft, ook wordt met veel zorgvuldigheid op de verpleging der troepen gelet, en hoe groot hun aantal ook zij, wordt zij echter niet zeer voelbaar. De armee bekomt alles uit de magazijnen, welke ten koste der Russische regering opgerigt zijn en bij voortduring onderhouden worden. Gelijk bij alle armees, hoort men ook bij de Russische den wensch naar oorlog dikwijls uiten. De jongere officieren worden door de verhalen van hunne oudere kameraden uit de gelukkige veldtogten van 1813 en 1814 zoo opgewonden, dat zij nauwelijks het oogenblik kunnen afwachten, waarop de naar hunne meening onvermijdelijke order tot marscheren aankomen zal.

Eene merkwaardige zielskrankheid heeft in het dorp Orlach, tot het ambt Hall behoorende, de algemeene aandacht tot zich getrokken, zoodat er van alle kanten nieuwsgierigen toestroomen. De dochter van eenen landman aldaar heeft namelijk periodiek wederkeerende toevallen, gedurende welke eene heersche ruwe mansstem uit haar spreekt, waarbij zij, onder de hatelijkste uitdrukkingen, haren aard geheel verloochent, en een roods voor 4 eeuwen gestorven monnik zijn wil, die verhaalt zware misdaden in zijn leven gepleegd te hebben. Het meisje zegt, zich van alle deze gesprekken niet het minste te herinneren, als zij in haren gewonen toestand overgaat. Opzettelijk bedrog hierbij, waaraan sommigen denken, kan bij de meesten geen geloof vinden, omdat de ouders als regtschapen en vrij welvarende lieden bekend zijn, het meisje zelf ook geheel onbesproken van gedrag, en er geen spoor voorhanden is, dat er geldelijk voordeel bij wordt gezocht; de hatelijke wijze, waarop de monnikstem van het meisje zelf en hare aanverwanten spreekt, toont ook genoegzaam, dat er geene ijdelheid onder schuilt. De honende spot, die onophoudelijk op de lippen en in de woorden van het meisje heerscht en al het heilige schendt, in verband met de onophoudelijke onrust van het gelaat en gansche ligchaam, en de hatelijke stem, verwijderen alle denkbeeld van bedriegelijke vertooning, welke een eenvoudig boerenmeisje ook niet zoo sterk en zoo aanhoudend zou kunnen volhouden.

MENGELWERK.

Geographische en Statistieke *beschrijving* VAN LONDEN.

Londen, de hoofdstad des Britschen Rijks, ligt op 51 gr. 31 m. noorder breedte en 5 gr. 57 m. wester lengte van den middaglijn van Greenwich. Deszelfs zuidwaardsche afstand van Edinburg bedraagt 396 Engelsche mijlen (3 mijlen, een Hollandsch uur gaans,) het ligt 338 mijlen zuidoostelijk van Dublin; 225 mijlen noord-noordwestelijk van Parijs en 190 mijlen westwaarts van Amsterdam. Londen ligt nagenoeg 45 mijlen westwaarts van zee, in eene uitgestrekte en liefelijke dalvlakte welke zich langs de boorden der Theems uitbreid; terwijl deze rivier de hoofdstad in tweeën deelt vormt zij eene halfmaansgewijze bogt. Aan de noordzijde begint de grond allengskens, hoewel bij ongelijke zetten, glooijende opwaarts te loopen, en deze terrein-verheffing strekt zich in eene noordwestelijke en westelijke rigting uit, waar de hoogste grondgedeelten zich bevinden. Het zuidelijke gedeelte der stad vertoont eenen effen grond, die in vroegeren tijd niets dan eene verscheiden mijlen groote moeras aan het oog opleverde.

Deze twee groote stad-afdeelingen zijn door zes bruggen, namelijk vier steenen en twee ijzeren, aan elkander verbonden. De grond, op welken de stad is aangelegd, bestaat hoofdzakelijk uit fijn zand, op sommige plaatsen met groote hoeveelheden kleiaarde doormengd. De breedte der Theems is, op dit punt van hare loop, vier tot vijfhonderd yards (160 a 220 Nederlandsche ellen.) De hoogte van den waterstand bedraagt doorgaands 12 voet; doch bij hoogen vloed verheft het water zich nog wel 10 of 12 voet daar boven.

Londen kan in deszelfs geheele zamenstelling voor de rijkste en grootste stad van Europa worden aangemerkt. Zij bestaat uit de City (de eigenlijke oorspronkelijke stad, thans schier uitsluitend door de groote kooplieden,

bewoond), en hare aanhoorigheden, uit de stad Westminster en derzelver dependencien uit het vlek Southwark en omtrent dertig na burige dorpen, in de Graafschappen Middlesex en Surrey. Hare uitgestrektheid van het ooste naar het westen bedraagt nagenoeg acht mijlen; hare breedte van het noorden naar het zuiden is zeer onregelmatig, en men kan zeggen dat dezelve tusschen de vier en vijf mijlen beloopt. De omvang van deze ontzettende massa van gebouwen is niet minder dan twintig mijlen.

Men heeft berekend, dat Londen 70 openbare pleinen 12,000 straten, stegen, gangen, enz. bevat, en dat de geheele grondvlakte met omtrent 200,000 gebouwen van alle soort, als paleizen, kerken, woonhuizen, magazijnen, winkels en dergelijken meer is bezet. De huizen zijn opgebouwd uit gebakken steen, die in den omtrek vervaardigd en verbruikt wordt. De voornaamste straten zijn breed, luchtig en gemakkelijker dan die der meeste andere steden van Europa, wat de gemakkelijkheid des verkeers, des handels, der gemeenschap en het gerijf van den voetganger aangaat. Het midden der straten is voor het gebruik der voertuigen geplaveid met groote steenblokken, die eenen hechten en effen weg vormen, van beide kanten een weinig afhellende, ten einde het water in de goten te doen afstroomen; ter weerszijde van de straten bevindt zich een breed voetpad, insgelijks met steen belegd en iets hooger dan den rijweg. Onder het straatplaveisel bevinden zich breede gewelfsgewijze gemetselde riolen, welke met ieder huis door middel van zijtakken in verband staan en waarin het straatwater zich door ijzeren roosters ontlast.

Het is eene merkwaardige daadzaak, dat de plantengroei in het westen en zuidwesten van Londen, dien aan de noordelijke en oostelijke zijde altijd tien tot veertien dagen voorruit is. De menigvuldigste winden waaijen uit het noorden en zuidwesten, en zulks gedurende niet minder dan zes maanden van de twaalf. De thermometer klimt somwijlen tot 80 graden Fahrenheit, zeer zelden tot 84 gr.; de gewone hittemate is van 65 tot 75 gr. Des winters daalt de thermometer tot 15 gr., maar meestal blijft hij dobberen tusschen 20 en 30 gr. Enkele malen is de thermometer beneden nul gezonken, doch dit was hoogst zelden. Wanneer het niet vriest blijft de thermometer zeer dikwijls tusschen 40 en 50 gr. De jaarlijkste temperatuur van Londen is 51 gr. 9 m. of 52 gr. De ligging van Londen is zoo gunstig, dat men, bij de minste graving in den grond, overal bronwellen ontmoet, die eene overgroote hoeveelheid water opleveren.

Volgens oude beschrijvingen heeft Londen in het jaar 1377 omtrent 35,000 inwoners geteld. De in het jaar 1801 volbragte telling gaf destijds aan Londen 121,229 huizen, bewoond door 216,073 huisgezinnen, welke uit 864,755 personen bestonden. In het jaar 1811 bedroeg de bevolking alreeds 1,099,104 zielen, en in het jaar 1821 was zij tot 1,225,964 aangegroeid. Uit de in 1831 tot stand gebragte volkstelling blijkt, dat er gedurende die tien jaren een aanwas van inwoners ten getale van 248,105 zielen heeft plaats gehad; mitsdien wordt het tegenwoordige getal der ingezetenen van Londen begroot op niet minder dan 1,484,069 personen.

Men heeft de berekening gemaakt, dat binnen Londen, dooreen, jaarlijks verbruikt worden 110,000 ossen, 50,000 kalveren, 800,000 schapen, 250,000 lammeren en 200,000 tamme en wilde varkens, zonder nog eene menigte andere in rekening te brengen. Smithfield is de algemeene markt, waar deze voorwerpen te koop aangeboden worden, en het totaal bedrag der waarde van het vleesch, dat jaarlijks wordt verkocht, is 8,000,000 guinjes. Volgens eene gewone raming wordt ter markt van Billingsgate jaarlijks 2500 last visch, elk van 40 ton, aangevoerd en daarenboven wordt 20,000 ton over land aangebragt, in het geheel dus 120,000 ton.

Het jaarlijksche verbruik van Tarwe binnen Londen beloopt 900,000 quarters, elk van acht schepels. Het verbruik van porter en al bedraagt 2,000,000 vaten, elk van 36 gallons; genever en brandewijn 11,000,000 gallons; wijn 65,000 pijpen; boter 21,000,000 pond en kaas 26,000,000 pond. De hoeveelheid van gemiddeld jaarlijks binnen Londen verstookt wordende steenkolen bedraagt 1,200,000 chaldrons, elk van 36 schepels. In de nabuurschap van Londen worden 10,000 koeijen onderhouden, om de inwoners van melk te voorzien, en men gelooft dat deze koeijen jaarlijks niet minder dan 7,000,000 gallons melk leveren. Deze verbazend groote hoeveelheid melk wordt minst genomen nog met een derde vermeerderd, want alvorens dezelve uit te venten, wordt zij door de verkoopers vervalscht (met water aangelengd).

De haven van Londen, of liever dat gedeelte der Theems hetwelk door een groot aantal pakhuizen en winkelmagazijnen is omzoomd, strekt zich van de Londensche brug (*London-Bridge*) uit tot aan Deptford, hetwelk eene grondvlakte is van omtrent vier mijlen in de lengte bij eene breedte van 200 tot 250 roeden. De haven van Londen bevatte in de maand September 1800, volgens aan het parlement voorgelegde dokumenten, 2666 zeeschepen, 568,262 ton inhoudende en door 41,402 schepelingen bevaren wordende. Het gewone aantal schepen in de dokken en havens van Londen beloopt 11 à 1200, zonder nog 3000 ligters te rekenen, die tot derzelver lading en lossing worden gebezigd, evenmin als 2500 kleinere vaartuigen en meer dan 3000 schuiten, waarmede over en weder wordt gevaren. Twaalfhonderd tol-beambten inspekteren elken dag de verschillende gedeelten der rivier; 4000 menschen houden zich bezig met het ontladen of bevrachten der schepen en meer dan 8000 matrozen en ander zeevolk bevaren de talloze ligters en schuiten. De gezamenlijke waarde der jaarlijks te Londen in- en uitgeladen wordende koop-goederen kan op meer dan 840,000,000 guldens worden vastgesteld.

De troepen van des Konings huis, bestaande uit drie regementen gardes te voet, omtrent 7000 man, waaronder de Offieren, en uit twee regementen gardes te paard, ter sterkte van 1200 man, maken de geheele militaire bezetting der hoofdstad uit; doch geen dier regementen heeft het regt om, zonder toestemming van den Lord-Mayor, binnen Londen (dat is de City) op te rukken.

Het is moeijelijk het juiste aantal kerken en kapellen binnen Londen op te geven; er moeten daar niet minder dan 200 aanwezig zijn. Het getal der godsdienstige gebouwen, welke der dissidenten-kerken toebehooren, gaat dit bedrag verre te boven. Men vindt daar tachtig kapellen of bedehuizen voor de independenten, onder welken de Schotsche Presbyterianen worden gerekend; de wederdoopers bezitten ongeveer 50 kapellen; de Methodisten 23; de Unitarissen 9; de Arianen 2; de Kwakers 6, enz. De Moravische broeders, de volgelingen des Nieuwen-Lichts, de Vrijdenkers hebben alle slechts eene kapel. Voorts telt men binnen de hoofdstad zes Synagogen voor de Joden, vijftien kerken voor de Roomsch-Katholijken, en negentien kerken voor de vreemde Protestanten.

ADVERTENTIEN.

(28275) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op HEDEN den 19den Julij 1833, des morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *ERF*, gelegen alhier aan de *Heilige Weg*, bekend onder La. C. No. 2; aankomende JOHANNES SCHEEN.

Paramaribo, den 19 Julij 1833.

De ondergeteekende brengt hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat de gewone exercitie met de *Brandspuiten* zal plaats vinden, op aanstaande Zaturdag den 20sten dezer, des morgens ten half zes uren.

Paramaribo, den 17 Julij 1833.

De Opperbrandmeester,
H. G. ROUX.

BOTHE & FUCHS,

hebben ontvangen per het Schip *Leander*, en bieden te *koop* aan:

VERSCHE PROVISIEN; fijn Haarlemmer Streep; Vriesch Bont; Bockjes Streep; effen blaauw en gestreept Nanquinet; wit en blaauw Osnabrugsch Linnen; Vlaamsch Linnen; Bielefeldsch en Hulsmans Linnen; wit Salempoeris; Callico's; Meubelchits; Mans-, Vrouwen-, Jongens-, Meisjes- en Kinderen Kousen; Sokken en Schoenen; Dames Clacques; Shirtings; Printers; Cambrics; geruit en gebloemd Neteldoek en Doeken; Mousseline; Palmyrene; zwarte en bronze Lakensche Rokken en Stads Jagtrokken; groen en blaauw Laken; zwart en wit Casimir: wit Tafel- en Broeken Dril; zwart Merinos en Alepine; witte en zwarte zijde Kousen; Drap de Soie; wit Gros de Naples; differente kleuren Satijn; gazen en taffen Linten; wit Naai Katoen in doosjes; witte en zwarte Kante Doeken; witte Cambrics Halsdoeken; zwarte Taften dito; zwarte en gekleurde zijden Mans en Vrouwen Handschoenen; witte en gekleurde gebreide dito; Flanel; zwart zijden Fluweel; gestreept Fransch-Linnen, Negerduffels.

Kantoor- en Plantagiebehoeftens; Raap-, Lijn-, Patent- en Zoete Olie; Witlood; Vriesch-, Spaansch- en Bremer Groen; Berlijnsch Blaauw; roode en paerse Doodskop; Vermillioen; Zwartsel; Geeloker; Engelschbruin; gemalen Potlood; Terpentijn; Negerpijpen en Grootkoppen.

Groene Erwten; Capucijnders; Gort en gepelde Garst in pullen; roode Wijn in kisten; Anchovis; ½ Zalm in blik; gebraden Osseshaas en Osseschijven; Banket in trommels; Tuinboontjes en Doperwtjes; diverse Suikergoed in fleschjes; potten geconfijte Queen- Kerssen en Brambozen; Appel-, Bessen- en Queen Gelijen; Persike Marmelade; gedroogde Appelen en Peeren; Augurken; St. Jans Uijen; Morellen; Olijven; Kappers en Charlotten; Bessensap in Kannen; Vermiselli; Macaroni; Moucherons; Potrozijnen; Vinaigre de Maille; Essence d'Anchovis; Muchroom Ketchup; gezouten Paling; Zuur-, Bloem- en Roodekool in vaatjes.

Nog in voorraad, met de *laatste* Schepen ontvangen:

Roode Wijn en dubbeld Princesse Bier in okhoofden; Champagne-, Rijn-, Port- en Madera Wijn in kisten; Likeuren; Maagbitter; Extract de Absinthe; Seltserwater; Eau de Cologne; Specerijen.

Suikervaten Hoepels; Steenkoolen; Hennepwerk voor Stoommachines; Smeerkaarsen; Amerikaansche Zeep, en vele andere Goederen.

(27675)

(27679)

Kapt. F. H. KROCKER, voerende het Amerik. Brik-Schip *Samuel en John*, zal den 25sten dezer, deszelfs Brievenzak sluiten en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, den 13 Julij 1833.

(27680)

Kapt. C. H. MOULIEN, voerende het Zweedsche Schip *Presiosa*, zal den 25sten dezer, deszelfs Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, den 13 Julij 1833.

(27681)

Kapt. Wm. DEWALD, voerende het Bremer Brik-Schip *Gottfried Menken*, zal met 1ste Augustus e. k., zijne Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, den 18 Julij 1833.

(27678)

Kapt. C. R. GRIFFITH, voerende het Amerik. Brik-Schip *Leander*, zal den 1sten Augustus e. k., zijne Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, den 18 Julij 1833.

(26567) JOHN WALKER vertrekt.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Den 16 dezer, het Nd. Am. Schip, *William en Henrij* Kapt. M. A. Parson naar *Amsterdam*, lading: 386 vaten Suiker 4 Balen Katoen.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.